

KẾ HOẠCH

Phát triển y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại trên địa bàn tỉnh đến năm 2030

Thực hiện Quyết định số 1893/QĐ-TTg ngày 25/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình phát triển y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại đến năm 2030; UBND tỉnh xây dựng Kế hoạch Phát triển y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại trên địa bàn tỉnh đến năm 2030, cụ thể như sau:

I. THỰC TRẠNG VỀ CÔNG TÁC Y DƯỢC CỔ TRUYỀN

1. Nhân lực y tế

Tính đến thời điểm hiện tại, ngành y tế có 2.706 nhân viên y tế, có 503 bác sĩ, đạt tỷ lệ 6 bác sĩ/vạn dân, 74/112 trạm y tế có biên chế bác sĩ (chiếm tỷ lệ 66%), có 2.521 giường bệnh (đạt 24 giường bệnh/vạn dân). Trong tổng số bác sĩ đang công tác trên địa bàn tỉnh, có 62 bác sĩ chuyên khoa y học cổ truyền (YHCT) chiếm tỷ lệ: 12,3% (trong đó: 44 BS CKYHCT, 15 BS.CKI, 2 ThS.BS, 1 BS.CKII), 133 y sĩ y học cổ truyền, 44 lương y.

2. Tổ chức mạng lưới khám chữa bệnh

- Bệnh viện Y học cổ truyền được xếp hạng 3 với 150 giường bệnh (thực kê 260 giường).

- Tại Bệnh viện đa khoa tỉnh và Bệnh viện Phục hồi chức năng tỉnh đều có Khoa YHCT.

+ 9/9 Trung tâm Y tế huyện, thị xã, thành phố có thành lập Khoa YHCT.

+ Hoạt động YHCT tại các trạm y tế xã: có nhân viên y tế phụ trách về YHCT tham gia khám chữa bệnh cho nhân dân trên địa bàn.

+ 52 Phòng chẩn trị y học.

3. Công tác kết hợp y dược học cổ truyền với y dược hiện đại

Đến cuối năm 2019, thực hiện khám chữa bệnh bằng YHCT và YHCT kết hợp y học hiện đại cho 453.024 lượt bệnh nhân, chiếm tỷ lệ 26,05% tổng số lượt khám chữa bệnh tại các đơn vị y tế (trong đó tỷ lệ này đạt 30,62% ở tuyến xã, 20,23% ở tuyến huyện, 23,13% ở tuyến tỉnh). Riêng Bệnh viện YHCT đã khám 34.626 lượt, điều trị nội trú 4.178 bệnh nhân, công suất sử dụng giường bệnh đạt 129,6%.

Đã triển khai các quy trình sản xuất thuốc thành phẩm do Bệnh viện YHCT thực hiện, triển khai các công thức thuốc thành phẩm đông dược dùng để ngâm, bó, xông....

II. KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN Y DƯỢC CỔ TRUYỀN, KẾT HỢP Y DƯỢC CỔ TRUYỀN VỚI Y HỌC HIỆN ĐẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH ĐẾN NĂM 2030

1. Mục tiêu

Phát triển toàn diện y dược cổ truyền (YDCT), tăng cường kết hợp YDCT với y dược hiện đại nhằm bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân trong tình hình mới.

2. Mục tiêu cụ thể

a) Đến năm 2025

- Phát triển Bệnh viện YHCT tỉnh thành Bệnh viện đa khoa YDCT tỉnh; phát triển khoa YHCT của Bệnh viện đa khoa tỉnh thành Khoa YDCT.

+ 90% Trung tâm Y tế tuyến huyện có Khoa y, dược cổ truyền;

+ 95% Trạm y tế xã, phường, thị trấn có triển khai hoạt động tư vấn sử dụng y dược cổ truyền trong chăm sóc sức khỏe hoặc tổ chức khám bệnh, chữa bệnh y dược cổ truyền.

- Bệnh viện đa khoa y, dược cổ truyền tỉnh được đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng, trang thiết bị y học hiện đại; nâng cấp, xây dựng hệ thống cấp cứu, hồi sức tích cực - chống độc đa phương tiện; 100% cán bộ được đào tạo, cập nhật kiến thức sử dụng trang thiết bị hiện đại phục vụ khám, chữa bệnh.

- Bệnh viện đa khoa y, dược cổ truyền tỉnh tiếp tục phát huy nội lực và xã hội hóa, đa dạng hóa các loại hình dịch vụ trong lĩnh vực y dược học cổ truyền.

- Tăng tỉ lệ khám bệnh, chữa bệnh y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại ở tất cả các tuyến: tuyến tỉnh đạt 20%; tuyến huyện đạt 25% và tuyến xã đạt 30%.

- Tỉ lệ chi trả thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền đạt tối thiểu 20% trong tổng số chi phí cho thuốc trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh từ quỹ bảo hiểm y tế; trong đó chi phí sử dụng dược liệu sẵn có tại địa phương trong chữa bệnh tối thiểu là 5% trong tổng số chi phí thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền.

- Tăng số lượng các đề tài nghiên cứu khoa học về y dược cổ truyền được ứng dụng trong thực tiễn theo từng năm.

- Tăng tỉ lệ dược liệu nuôi trồng trong tỉnh, khuyến khích dược liệu nuôi trồng đạt thực hành tốt nuôi trồng, thu hái dược liệu theo tiêu chuẩn của Tổ chức Y tế thế giới (GACP - WHO).

- Phát triển y dược cổ truyền khởi tư nhân, tăng cường vai trò của các hội, hiệp hội nghề nghiệp trong lĩnh vực y dược cổ truyền.

b) Đến năm 2030

- 100% Trung tâm Y tế tuyến huyện có khoa y, dược cổ truyền; 100% trạm y tế xã, phường, thị trấn có triển khai hoạt động tư vấn sử dụng y dược cổ truyền trong chăm sóc sức khỏe hoặc tổ chức khám bệnh, chữa bệnh YDCT.

- Bệnh viện đa khoa y, dược cổ truyền tỉnh được đầu tư mua sắm trang thiết bị sản xuất chế phẩm thuốc cổ truyền, thuốc dược liệu, các thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền sản xuất tại cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cung ứng trên địa bàn tỉnh được quỹ bảo hiểm y tế chi trả.

- Bệnh viện đa khoa YDCT của tỉnh tập trung phát triển năng lực, cơ sở vật chất, phần đầu là cơ sở được cấp mã đào tạo, đủ điều kiện tham gia công tác đào tạo liên tục trong lĩnh vực YDCT theo thông tư số 07/2008/TT-BYT.

- 100% bác sĩ y học cổ truyền được đào tạo liên tục và đào tạo chuyên sâu sau đại học các chuyên khoa về y học hiện đại.

- Tăng tỉ lệ khám bệnh, chữa bệnh y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại ở tất cả các tuyến: tuyến tỉnh đạt 25%, tuyến huyện đạt 30% và tuyến xã đạt 40%.

- Tỉ lệ chi trả thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền đạt tối thiểu 30% trong tổng số chi phí cho thuốc trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh từ quỹ bảo hiểm y tế; trong đó chi phí sử dụng dược liệu sẵn có tại địa phương trong chữa bệnh tối thiểu là 5% trong tổng số chi phí thuốc dược liệu, thuốc cổ truyền.

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Đẩy mạnh nghiên cứu khoa học về YDCT, tập trung vào các nhiệm vụ sau:

- Phát hiện, khuyến khích sử dụng thuốc/bài thuốc cổ truyền, thuốc dược liệu được nuôi trồng trong nước trong khám chữa bệnh;

- Nghiên cứu về tính vị và tác dụng theo y học cổ truyền của các vị thuốc nam, thuốc dân gian, bài thuốc kinh nghiệm được xác định theo y học cổ truyền và y học hiện đại có tác dụng trong điều trị một số bệnh, chứng bệnh;

- Nghiên cứu lựa chọn các bài thuốc dân gian, bài thuốc kinh nghiệm được xác định theo y dược cổ truyền và y dược hiện đại có tác dụng trong điều trị một số chứng bệnh, bệnh;

- Áp dụng một số phương thức chẩn trị và các phương pháp chữa bệnh không dùng thuốc an toàn, hiệu quả;

- Nghiên cứu khoa học chứng minh an toàn, hiệu quả sử dụng thuốc cổ truyền kết hợp với thuốc hóa dược theo giai đoạn bệnh; đặc biệt đối với những bệnh lý mới nổi.

- Nghiên cứu kết hợp YHCT và y học hiện đại trong chẩn đoán bệnh, thể bệnh theo YHCT;

- Nghiên cứu ứng dụng công nghệ tiên tiến để bào chế các bài thuốc y học cổ truyền dưới dạng bào chế hiện đại.

2. Xây dựng kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực, đáp ứng yêu cầu phát triển y dược cổ truyền và kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại, trong đó 100% bác sĩ y học cổ truyền được đào tạo liên tục và đào tạo chuyên sâu sau đại học các chuyên khoa về y học hiện đại.

3. Tiếp tục xem xét tăng cường cơ chế chính sách ưu tiên, ưu đãi thu hút sinh viên khối ngành Bác sĩ đa khoa về phục vụ các Khoa/Bệnh viện đa khoa Y dược cổ truyền.

4. Đẩy mạnh tập huấn bổ sung kiến thức, kỹ năng thực hành về y học cổ truyền của thầy thuốc, góp phần nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh bằng y học cổ truyền.

5. Tiếp tục thực hiện xây dựng, cải tạo, nâng cấp và đầu tư đồng bộ trang thiết bị cho Bệnh viện y học cổ truyền của tỉnh theo Quyết định số 362/QĐ-TTg ngày 11 tháng 3 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ; ưu tiên dành nguồn lực cho công tác phát triển y tế cơ sở thuộc lĩnh vực y, dược cổ truyền.

Đẩy nhanh tiến độ thực hiện Đề án thành lập và xây dựng Bệnh viện Y học cổ truyền - cơ sở 2 theo phương thức liên doanh, liên kết.

Lập Đề án và phát triển Bệnh viện YHCT thành Bệnh viện YDCT tỉnh, thời gian hoàn thành trong năm 2021.

Đầu tư và nâng cấp Bệnh viện YHCT thành Bệnh viện đa khoa YDCT tỉnh, giai đoạn 2021-2025.

6. Đầu tư trang thiết bị, nâng cao năng lực, cơ sở vật chất cho hệ thống kiểm nghiệm dược liệu, thuốc cổ truyền, thuốc dược liệu cho các Trung tâm kiểm nghiệm thuốc trên địa bàn tỉnh.

7. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra đối với các cơ sở khám chữa bệnh y dược cổ truyền và hoạt động mua bán, kinh doanh dược liệu, thuốc cổ truyền trên địa bàn tỉnh Phú Yên.

8. Phát huy vai trò các hiệp hội, hội, doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh trong lĩnh vực y dược cổ truyền trong việc phát triển dược liệu, thương mại hóa sản phẩm, thuốc cổ truyền.

9. Đẩy mạnh thông tin, truyền thông về thuốc và các phương pháp điều trị của y dược cổ truyền, giúp nhân dân hiểu đúng về tác dụng, hiệu quả của thuốc và các phương pháp điều trị của y dược cổ truyền; tăng cường công tác quản lý thông tin, tuyên truyền, quảng cáo về y dược cổ truyền trên địa bàn tỉnh.

10. Hợp tác trong nước và quốc tế: Đẩy mạnh quan hệ hợp tác trong nước và quốc tế về y dược cổ truyền, tập trung hợp tác trong các hoạt động khám bệnh, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu, nghiên cứu khoa học, đào tạo nhân lực, chuyển giao kỹ thuật và học tập kinh nghiệm các địa phương trong nước và các nước có nền y dược cổ truyền phát triển bên cạnh việc phát huy nội lực, giữ vững bản sắc của y dược cổ truyền nước nhà.

IV. KINH PHÍ

1. Kinh phí thực hiện Kế hoạch được đảm bảo từ nguồn ngân sách nhà nước, nguồn tài trợ và các nguồn vốn hợp pháp khác theo quy định của pháp luật.

2. Khuyến khích việc xã hội hóa, huy động các nguồn kinh phí hợp pháp ngoài ngân sách nhà nước để thực hiện Kế hoạch.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Là cơ quan thường trực, chịu trách nhiệm chủ trì, phối hợp với các địa phương, ngành, đơn vị liên quan tổ chức thực hiện kế hoạch; định kỳ báo cáo UBND tỉnh và Bộ Y tế về tình hình, kết quả thực hiện kế hoạch trước ngày 30 tháng 11 hằng năm; tổ chức sơ kết việc thực hiện kế hoạch vào cuối năm 2025.

- Phối hợp với các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước để thu hút nguồn lực thực hiện kế hoạch.

2. Các sở, ban, ngành: Căn cứ theo chức năng, nhiệm vụ được giao, tích cực phối hợp với Sở Y tế, các ngành liên quan và địa phương triển khai thực hiện tốt các nội dung liên quan của kế hoạch. Định kỳ trước ngày 01 tháng 11 hằng năm báo cáo về Sở Y tế để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh và Bộ Y tế theo quy định. Cụ thể:

a) Sở Giáo dục và Đào tạo: Phối hợp với ngành y tế và các địa phương chỉ đạo, hướng dẫn cho các trường học trên địa bàn tỉnh tổ chức trồng và chăm sóc vườn thuốc nam cùng với vườn sinh vật.

b) Sở Khoa học và Công nghệ

- Tăng cường nghiên cứu khoa học về y dược cổ truyền; ưu tiên bố trí kinh phí để triển khai các nhiệm vụ khoa học và công nghệ về lĩnh vực y dược cổ truyền.

- Hướng dẫn thực hiện bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ có liên quan đến các bài thuốc y học cổ truyền, các phương pháp khám và điều trị bằng y học cổ truyền.

c) Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế xây dựng và ban hành các quy trình trong nuôi trồng dược liệu, công nhận giống dược liệu.

- Phối hợp với Sở Y tế và các địa phương, cơ quan liên quan chỉ đạo phát triển nuôi trồng các loại dược liệu, chú trọng các loại dược liệu có giá trị y tế và kinh tế cao.

d) Sở Tài chính: Hàng năm, căn cứ khả năng cân đối ngân sách, Sở Tài chính phối hợp với Sở Y tế tham mưu UBND tỉnh về nguồn kinh phí để triển khai thực hiện Kế hoạch theo quy định.

đ) Sở Công Thương: Chủ trì phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan quản lý chặt chẽ việc nhập khẩu, lưu thông, phân phối các sản phẩm của y dược cổ truyền.

e) Sở Thông tin và Truyền thông, Báo Phú Yên, Đài Phát thanh và Truyền hình Phú Yên và các cơ quan báo chí trên địa bàn tỉnh

Các cơ quan báo chí tăng cường thông tin, truyền thông về thuốc và các phương pháp điều trị của y dược cổ truyền, giúp nhân dân hiểu đúng về tác dụng, hiệu quả của thuốc và các phương pháp điều trị của y học cổ truyền.

Sở Thông tin và Truyền thông phối hợp với các cơ quan chức năng tăng cường kiểm soát về các hoạt động thông tin, quảng cáo về y dược cổ truyền trên các phương tiện, thiết bị thuộc lĩnh vực Thông tin và Truyền thông; đồng thời phối hợp với Sở Y tế trong công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm.

g) Cục Quản lý thị trường Phú Yên: Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế, Sở Công Thương, Công an tỉnh và các cơ quan, đơn vị liên quan về công tác phòng, chống và xử lý nghiêm theo quy định pháp luật đối với các hành vi kinh doanh hàng hóa nhập lậu, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm, hàng hóa không rõ nguồn gốc xuất xứ của các sản phẩm y dược cổ truyền.

h) Sở Kế hoạch và Đầu tư: Chủ trì, phối hợp với Sở Y tế, Sở Tài chính cân đối vốn đầu tư phát triển để thực hiện Kế hoạch theo quy định.

3. Hội Đông y, Hội Châm cứu tỉnh

Nghiên cứu, sưu tầm, thừa kế và phát huy các phương pháp điều trị không dùng thuốc có hiệu quả, các bài thuốc hay, các cây thuốc quý có ở địa phương; giáo dục, động viên các thầy thuốc y học cổ truyền tiếp tục nâng cao y đức, y đạo và y thuật truyền thống; đẩy mạnh công tác xã hội hóa, góp phần tích cực vào công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân.

4. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố

- Chỉ đạo triển khai thực hiện Kế hoạch tại địa phương, bố trí ngân sách và các nguồn lực để triển khai thực hiện kế hoạch theo quy định.

- Định kỳ trước ngày 01 tháng 11 hằng năm, báo cáo về Sở Y tế để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh và Bộ Y tế theo quy định.

5. Đề nghị Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các Hội, đoàn thể tỉnh: Phối hợp chặt chẽ với ngành y tế trong công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động hội viên, đoàn viên và nhân dân tham gia các hoạt động về phát triển y, dược học cổ truyền trên địa bàn tỉnh.

Trên đây là Kế hoạch Phát triển y dược cổ truyền, kết hợp y dược cổ truyền với y dược hiện đại trên địa bàn tỉnh đến năm 2030. Yêu cầu Sở Y tế, các ngành, đơn vị liên quan, UBND các huyện, thị xã, thành phố phối hợp triển khai thực hiện tốt nội dung Kế hoạch này. /.

Nơi nhận:

- Bộ Y tế (báo cáo);
- TT.Tỉnh ủy (b/cáo);
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Các Sở, ngành, đơn vị liên quan;
- Mặt trận và Hội, Đoàn thể tỉnh;
- Hội Đông Y;
- Hội Châm cứu;
- Chánh, PVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, KgVx (Ty).

KT.CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phan Đình Phùng